

กรณีศึกษาที่ 18

เทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น

บทบาทป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสที่จะกระทำ ความผิด

“โครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนชายขอบในสังคมเมือง”

เทศบาลนครขอนแก่นมีบทบาทที่สำคัญในการป้องกันอาชญากรรมด้วยการลดโอกาสการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสที่จะกระทำผิด ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครขอนแก่น

เทศบาลนครขอนแก่นแบ่งเป็น 4 เขต 95 ชุมชน มีพื้นที่ 46 ตารางกิโลเมตร ประชากร 120,045 คน จำนวนครัวเรือน 64,022 ครัวเรือน เพศชาย 55,632 คน เพศหญิง 64,413 คน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2559) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้ ยังมีประชากรแฝงจำนวนมาก รวมทั้งมีการเคลื่อนย้ายประชากรสูง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากภาคเกษตรไปเป็นที่อยู่อาศัยและธุรกิจบริการมากขึ้น

ปัญหาอาชญากรรมที่ประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น

พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลนครขอนแก่นมีลักษณะเป็นสังคมเมือง ดังนั้นปัญหาอาชญากรรมที่สำคัญประการหนึ่งในพื้นที่ คือ ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งเทศบาลนครขอนแก่นประกอบด้วย โรงเรียนในสังกัด 11 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีก 11 แห่ง มีเด็กและเยาวชนประมาณ 15,680 คน ศึกษาอยู่ในระบบโรงเรียนประมาณ 14,405 คน ส่วนที่เหลืออีกประมาณหนึ่งพันกว่าคนหลุดออกจากระบบโรงเรียนไปซึ่งส่วนใหญ่เข้าสู่วงจรรอบขายมูข และสุ่มเสี่ยงต่อการก่อปัญหาสังคม ที่น่าตกใจ ตัวเลขจากการสำรวจจำนวนเด็กหลุดจากระบบการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า ปัจจุบันมีเด็กหลุดออกจากระบบจำนวนมากกว่า 3,600 คนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น รวมกลุ่มรวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นแก๊งมากกว่า 20 แก๊งในตัวเมือง และมีการวางระบบการปกครองตนเอง มีระบบอำนาจมืด (มาเฟีย) มีลูกพี่คอยจัดการและวางอำนาจกับลูกน้อง รวมทั้งคุ้มครองความปลอดภัยแก่ลูกน้อง

ดังนั้นปัญหาอาชญากรรมซึ่งพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลนครขอนแก่น ประสบ จึงได้แก่ ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด ซึ่งนำไปสู่ปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ที่ตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ปัญหาการทำร้ายร่างกาย หรือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคดีทางเพศ ปัญหา ก่อความเมือง หรือ ปัญหาเด็กแว้นท์ เป็นต้น

บทบาทของเทศบาลเมืองขอนแก่นในการป้องกันอาชญากรรม

บทบาทที่สำคัญของเทศบาลนครขอนแก่นในการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ความรับผิดชอบ คือ การป้องกันอาชญากรรมด้วยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสที่จะกระทำผิด คือ กลุ่ม เด็กและเยาวชนในการกระทำความผิด

โครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลนครขอนแก่นดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลนครขอนแก่นดำเนินการในการป้องกันอาชญากรรม ประกอบด้วยแนวทางที่สำคัญในการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสที่จะกระทำผิด คือ

โครงการฟื้นฟูเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง

ในปีพ.ศ.2554 สถานการณ์เด็กเยาวชนหลุดจากระบบการศึกษาภาคปกติมาอยู่นอกระบบมากขึ้น จนเป็นปัญหาระดับชาติ สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และพยายามหาวิธีแก้ไข ซึ่งคิดค้น วางแผน และออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเข้าถึง เข้าใจ และจัดการ เรียนรู้ให้กับกลุ่มเด็กเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา ซึ่งในตอนนั้นได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก องค์การภายนอกจากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) และได้ดำเนินงาน ภายในโครงการพลิกฟื้นพลังหนุ่มสาวสู่ก้าวอย่างใหม่วัยสะออนนครขอนแก่นในระหว่าง พ.ศ. 2554 - 2555 ก่อนจะพัฒนาต่อยอดโครงการฟื้นฟูเยาวชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมืองตั้งแต่ ปี 2555 ถึงปัจจุบันซึ่งใช้งบประมาณของเทศบาลนครขอนแก่น

นอกจากนี้ เทศบาลนครขอนแก่นได้ตระหนักถึงปัญหาที่สำคัญในพื้นที่รับผิดชอบ คือ ปัญหาเด็ก และเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนและพฤติกรรมกระทำผิด เนื่องจากพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลนคร ขอนแก่นมีลักษณะความเป็นสังคมเมือง หากแต่มีเด็กและเยาวชนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “เยาวชนชายขอบ” โดยเป็นเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาครอบครัว ขาดความรักความเอาใจใส่จากครอบครัว หรือ ขาด ความพร้อม แตกต่างจากเด็กและเยาวชนทั่วไปในสังคมที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยความรักความเอาใจใส่จาก ครอบครัว ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาในโรงเรียนจำนวนมากกว่า 3,600 คนใน เขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยเด็กและเยาวชนชายขอบดังกล่าวได้รวมกลุ่มรวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นแก๊ง มากกว่า 20 แก๊งในตัวเมือง และมีการวางระบบการปกครองกันเอง มีระบบอำนาจมือ(มาเฟีย) มีลูกพี่คอย จัดการและวางอำนาจกับลูกน้อง รวมทั้งคุ้มครองความปลอดภัยแก่ลูกน้อง ทั้งนี้ปัญหาจะไม่เกิดขึ้นเลยถ้า เด็กในกลุ่มแก๊งต่างๆ เลือกที่จะทำกิจกรรมทางบวก แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าวิถีชีวิตของเด็กกลุ่มแก๊ง กลับถือตัวใบดำนและเลือกเดินบนเส้นทางไปตามเส้นทางมืด ก่อปัญหาสังคม ก่อความวุ่นวาย ยกพวกตีกัน แต่ ละกลุ่มแก๊งก็มีประเด็นขัดแย้งกัน

ด้วยเทศบาลนครขอนแก่นมีแนวคิดที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีคุณค่าในตัวเองหากได้รับการพัฒนา ที่ ถูกต้องตามศักยภาพ ชีวิตก็จะมีคุณค่าพร้อมที่จะเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดี การส่งเสริมเด็กและเยาวชน ให้ ได้รับการพัฒนาและเติบโตอย่างเหมาะสมตามศักยภาพ หรือดึงศักยภาพในตัวเด็กและเยาวชนให้ลุกขึ้นมา เห็นคุณค่าในตนเอง ให้มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในตนเอง เพื่อเริ่มก้าวอย่างใหม่แห่งชีวิตที่งดงามของวัยที่มี

พลัง เป็นพลังสร้างสรรค์ที่น่าชื่นชม เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเยาวชน
นอกระบบดังกล่าว และถือเป็นภารกิจสำคัญยิ่งของเทศบาลนครขอนแก่นที่จะละเลยไม่ได้ จึงได้จัดทำ
“โครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง” ขึ้นมา

วัตถุประสงค์โครงการ

สำหรับวัตถุประสงค์ที่สำคัญของโครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชาย
ขอบในสังคมเมือง ประกอบด้วย

1. เพื่อจัดการศึกษาเรียนรู้ให้กับเด็กชายขอบในเทศบาลนครขอนแก่น ให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนา
ตนเอง และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่นและสังคม
2. เพื่อพลิกฟื้นพลังเด็กชายขอบให้มาเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงที่มีจิตอาสาในการริเริ่มสร้างสรรค์
กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อสร้างโอกาสให้เด็ก เยาวชนได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ ให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีสติ มีปัญญา มี
เป้าหมายชีวิต อันจะนำไปสู่การมีอาชีพที่ดีที่เหมาะสมต่อไป
4. เพื่อยุติความรุนแรงอันนำไปสู่การสร้างสันติสุขและสมานฉันท์ในชุมชนเขตเทศบาลนคร
ขอนแก่น

โดยเป้าประสงค์ที่สำคัญของโครงการ คือ เด็กชายขอบในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เกิดการเรียนรู้
ตนเอง เรียนรู้ผู้อื่นและสังคมจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแนวคิด ทศนคติในการดำเนินชีวิตได้อย่างมี
เป้าหมาย เกิดผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงที่มีจิตอาสา มีพลังทางความคิดในการริเริ่มสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็น
ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาตนเองและการสร้างอาชีพให้ตนเองสามารถ อยู่รอด อยู่ร่วม
และ อยู่อย่างมีความหมายกับผู้คนในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

โดยลักษณะการดำเนินงานเป็นโครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบ
ในสังคมเมือง โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายสำหรับพัฒนาเด็กเยาวชนที่หลงผิดให้คิดได้ และหันกลับมา
เริ่มต้นชีวิตใหม่ ให้มีการศึกษา มีอาชีพไม่ก่อปัญหาสังคม เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ชุมชน
เมือง ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าอาศัยอย่างปลอดภัย

เน้นสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างองค์กรต่างๆ ในเมืองขอนแก่น ด้วยการดึงหัวหน้าองค์กรหรือ
ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ มาจับมือกันและร่วมมือกันในการทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อแก้ปัญหาวัยรุ่นในกลุ่มพวกเขา
กันเองโดยผ่านการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายด้านบวก จนสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิด และพลิกฟื้นพลัง
ชีวิตด้านบวกที่หายไปให้กลับคืนมา เป็นพลังใหม่ที่สร้างสรรค์ เปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งการสร้างอาชีพ การ
กลับคืนสู่ระบบการศึกษามีส่วนทั้งช่วยเหลือตัวเอง เพื่อน และสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
จนสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าพวกเขาเหล่านี้แม้เคยหลงผิดก็สามารถกลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคมได้ ใน
ขณะเดียวกันเด็กเยาวชนในกลุ่มองค์กรต่างๆ สามารถพัฒนาตนเองมาเป็นแกนนำเยาวชนคอยทำหน้าที่กำกับ
ดูแลช่วยเหลือเพื่อน พี่น้อง ในกลุ่มองค์กรด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาอย่างหลากหลาย จนเกิดกระแสที่

เป็นปรากฏการณ์ที่น่าทึ่งและน่าสนใจที่เยาวชนจากกลุ่มแก๊งค์ต่างๆที่เคยก้าวพลาดซึ่งเป็นผู้สร้างปัญหาให้สังคมเมืองขอนแก่นกลับตัว กลับใจ ลุกขึ้นมาจับมือกันที่จะพยายามแก้ปัญหา และเปลี่ยนแปลงตนเองหยุดก่อปัญหาสังคม และหันกลับมาทำประโยชน์เพื่อสังคมในที่สุด

วิธีการดำเนินงาน 5 c พิชิตใจเด็กชายขอบ

สำหรับวิธีการดำเนินงานเพื่อพิชิตใจเด็กชายขอบของเทศบาลนครขอนแก่น ประกอบด้วย

1. Core person : หากกลุ่มคนที่ใช่และสร้างเครือข่ายคนที่ชอบ

คือ การค้นหาทีมงาน จากองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้องการมีส่วนร่วมในการยกระดับ และพัฒนาเด็กชายขอบ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน เจ้าหน้าที่เทศบาล เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียน วัด ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ ซึ่งหากสามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานพัฒนาขึ้นมาเป็นทีมงานที่ประกอบด้วยผู้รู้จากหลายสาขาวิชาย่อมทำให้เกิดการประสานพลังการทำงานของทีมงานขึ้นมาได้ นอกจากนี้ การให้ความสำคัญ และมุ่งค้นหาตัวแกนนำเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ย่อมทำให้เกิดการทำงานเพื่อการพัฒนาเด็ก และเยาวชนไม่ต้องทำงานกับเด็กเยาวชนทุกคน แต่สามารถเชื่อมต่อกับกลุ่มแกนนำที่มีอิทธิพลเป็นผู้นำในด้านการชักนำเพื่อนคนอื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยมีกระบวนการดังนี้

- ค้นหาทีมงานระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่มาจากหลากหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องและมีนโยบายแก้ปัญหาพัฒนาเด็กชายขอบหรือเยาวชนนอกระบบด้วยพื้นฐานการทำงานจิตอาสา โดยการพูดคุยชักชวนตัวต่อตัวกับผู้มุ่งหวังจนเกิดความสนใจ จัดการประชุมทีมผู้ปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงาน กำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์การทำงาน ระยะเวลา วาดฝันให้เห็นประโยชน์ร่วมกัน ประชุมวางแผนปฏิบัติการ ร่วมกัน วางระบบทีมงานบนฐานของเงื่อนไขทรัพยากรที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคล งบประมาณ ภาระตมวัสดุอุปกรณ์ เวลา การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง หรือองค์กรหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นภาคี

- ค้นหาแกนนำเพื่อพิชิตใจ “หัวใจ แกนนำชุมชน ผู้ปกครอง” โดยการสร้างสัมพันธ์แน่นแฟ้น สร้างความเป็นกลุ่ม พวก หรือ เป็นเพื่อนกัลยาณมิตร สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างได้จากการใช้เวลาเข้าไปคลุกคลีกับกลุ่มเด็ก และเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทำกิจกรรมร่วมกับเยาวชน กลมกลืน เป็นหนึ่งเดียวกับเด็ก และเยาวชนชายขอบมากกว่าจะเข้าไปจับผิดเพื่อให้พวกเขายอมรับในตัวของทีมงาน ย่อมทำให้เด็กเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมของเทศบาลได้เป็นประจำกับบรรดาแกนนำชุมชน หัวใจเพื่อค้นหากลุ่มเด็กเยาวชน รวมถึงการพูดคุยทำความเข้าใจ ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ และแนวทางการดำเนินงาน โครงการเพื่อให้เยาวชนทราบเป้าหมาย และวัตถุประสงค์โครงการ

2. Connect : ติดต่อ เกาะเกี่ยว เชื่อมสัมพันธ์เชิงลึก

เชื่อมโยงผู้นำชุมชน แกนนำชาวบ้าน แกนนำเยาวชน รวมถึงคนทำงานเยาวชนในพื้นที่ ลงพื้นที่ ประชุมพูดคุยกับผู้นำเยาวชน แกนนำชาวบ้าน แกนนำเยาวชน และคนทำงานเยาวชน และคนทำงานเยาวชนในพื้นที่ ทารือแบบไม่เป็นทางการ เช่น ร่วมรับประทานอาหารกับแกนนำเยาวชน บ้านผู้นำชุมชน หรือศาลากลางบ้าน เพื่อดึงดูดผู้คนเข้าร่วมวงพูดคุยชักชวนเข้าร่วมโครงการร่วมกิจกรรมเพื่อเข้าถึงเด็กและเยาวชนโดยเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เยาวชนรวมตัวกัน เช่น เล่นกีฬา ฟุตบอล ฟุตซอล ฯลฯ หล่อหลอมความสัมพันธ์กลุ่มเด็ก เยาวชนเชื่อมประสานการทำงานแกนนำเยาวชนในพื้นที่ โดยมีกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

- สร้างความร่วมมือกับผู้บังคับบัญชา และผู้บริหารเทศบาล การประชุมทีมงานระดับผู้ปฏิบัติเพื่อนำเสนอแผนงานปฏิบัติการสู่ผู้บริหารระดับสูง รับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน

- เชื่อมโยงผู้นำชุมชน แกนนำชาวบ้าน แกนนำเยาวชน รวมถึงคนทำงานเยาวชนในพื้นที่ ลงพื้นที่ ประชุมพูดคุยกับผู้นำเยาวชน แกนนำชาวบ้าน แกนนำเยาวชน และคนทำงานเยาวชนในพื้นที่ ทารือแบบไม่เป็นทางการ เช่น ทานข้าวกับแกนนำเยาวชน บ้านผู้นำชุมชนหรือศาลากลางบ้าน เพื่อดึงดูดผู้คนเข้าร่วมวงพูดคุยชักชวนเข้าร่วมโครงการร่วมกิจกรรมเพื่อเข้าถึงเด็กโดยเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เยาวชนรวมตัวกัน เช่น เล่นกีฬา ฟุตบอล ฟุตซอล ฯลฯ แล้วเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เสียง แห่ลงเยี่ยมโทรมในเมือง เพื่อเจาะกลุ่มเด็ก กลุ่มเป้าหมายและชักชวนเข้าร่วมโครงการ จัดกิจกรรมสนทนากาการโดยชักชวนเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม

- การสร้างความร่วมมือ และรับฟังความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายด้านเด็กเยาวชน ประชุมพูดคุยกับแกนนำคนทำงานด้านเด็กเยาวชน เช่น ทีมศูนย์เยาวชน ทีมสิ่งแวดล้อม ทีมผู้บริโภค ฯลฯ จัดเวทีสัมมนาเครือข่าย คนทำงานด้านเด็กเยาวชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและสร้างแนวทางความร่วมมือ และนำข้อเสนอในเวทีร่วมสู่การปฏิบัติ จัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ และนำข้อเสนอในเวทีร่วมสู่การปฏิบัติ

- หล่อหลอมความสัมพันธ์กลุ่มเด็กเยาวชน เชื่อมประสานคนทำงานแกนนำเยาวชน ผู้นำเยาวชน แกนนำชาวบ้านประสานเครือข่าย เครือข่ายเยาวชนก้าวใหม่วัยสะออนทัศนศึกษาดูงาน วงหล่อเลี้ยงหลังค่าย เล่นกีฬาร่วมกัน

3. Control : ควบคุม กำหนดทิศทาง

3.1 ผู้บริหารเทศบาลมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจ ประสานความร่วมมือ ระหว่างทีมงาน และองค์กร วาดฝันให้เห็นประโยชน์ร่วม ผลักดันนโยบาย สนับสนุน

3.2 เด็ก เยาวชนที่ร่วมโครงการ จิตใจ ทักษะ แนวคิด โครงการสร้างกลุ่มแบ่งบทบาทหน้าที่ ทักษะ เช่น ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม ฯลฯ กฎระเบียบ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ การเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือ ความเชื่อมโยง'การสนับสนุนในพื้นที่

4. Continue : ติดตาม ต่อเนื่องยั่งยืน

จัดกิจกรรมกับกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องทุกวัน ทุกอาทิตย์ ทุกเดือน สังเกต พัฒนาการ เด็กเป็นรายบุคคล เสริมจุดแข็ง – ลดจุดอ่อน ดูแลชีวิต เรื่องปากท้อง ที่อยู่ ที่กินให้สมบูรณ์ เพิ่มคุณภาพชีวิตให้ได้รับการศึกษาและการประกอบอาชีพ ใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ดึงดูดเด็กและเยาวชนออกจากกิจกรรมเสี่ยง

5. Complete : บรรลุความสำเร็จ

เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และการยอมรับจากสังคม

จากการดำเนินงานภายใต้กระบวนการ “5 C กลยุทธ์พิชิตใจเด็กชายขอบ ผ่านการเรียนรู้นอกกรอบ” ทำให้เกิดนวัตกรรมเด่นด้านกระบวนการเข้าถึงกลุ่มเด็ก เช่น วงกินเนื้อย่างเกาหลี เป็นต้น ในขณะเดียวกันการทำงานร่วมกันต่อเนื่องของคณะทำงานทำให้เกิดความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน กลุ่มเด็กเยาวชน และประชาชน โดยทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายฯ ภายใต้ชื่อเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง

ลักษณะเด่นของเครือข่ายฯ เริ่มจากเครือข่ายกลุ่มเล็กๆในตอนแรกซึ่งเป็นคนทำงานจิตอาสาเพื่อเด็กเยาวชนในพื้นที่ซึ่งทำงานดูแลเด็กอยู่แล้วก่อนที่จะมารู้จักกับเทศบาล คนเหล่านั้นทำหน้าที่ด้วยจิตอาสาด้วยความเมตตาเด็ก และดูแลช่วยเหลือเด็กโดยไม่ได้หวังผลตอบแทนใดๆทำแบบค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังใจและกำลังทรัพย์ของตนเองที่มี จุดเริ่มเกิดขึ้นหลังจากเจ้าหน้าที่เทศบาลได้ลงพื้นที่เพื่อค้นหาและเข้าถึงเด็กในพื้นที่ และเด็กๆได้นำพาให้ได้ไปเจอผู้ใหญ่ใจดีที่ดูแลเด็กกลุ่มต่างๆ เช่นหัวหน้าแก๊งค์มั่งกรดำ หัวหน้าแก๊งค์โลงแตก ประธานชุมชนที่มีจิตอาสา แม่ค้ารายหอยทอดที่ดูแลกลุ่มเด็กเร่ร่อน และผู้ที่ดูแลเด็กชุมชนเหล่านี้ดีริมทางรถไฟ ฯลฯ การเจอคนกลุ่มดังกล่าวที่มีเป้าหมายอยากดูแลเด็กเยาวชนชายขอบด้วยจิตอาสา มีความสงสารต้องการช่วยเหลือ ต้องการพัฒนาเด็กเยาวชน คนทำงาน พัฒนาระบบการเรียนรู้และพัฒนากลไกการทำงาน และขยายเครือข่ายความร่วมมือสู่องค์กรสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้อย่างกว้างขวางขึ้นในปัจจุบัน ทั้งนี้เทศบาลทำหน้าที่เชื่อมประสาน เชื่อมโยงงาน รวมทั้งดูแล โอบอุ้ม หนุนเสริมให้เครือข่ายมีความเข้มแข็ง เสริมพลังให้คนทำงาน ให้สามารถดำเนินงานร่วมกันได้อย่างต่อเนื่อง

จุดเด่นสำคัญของการดำเนินงาน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่าเป็นโครงการที่ริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่จากความคิดของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติระดับล่างเสนอต่อระดับนโยบายก่อนพัฒนาเป็นโครงการที่ริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่จากโครงการที่ไม่ได้มาจากนโยบายหรือการสั่งจากเบื้องบนตั้งแต่แรก จึงทำให้เกิดการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ จึงทุ่มเทแรงกายแรงใจ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องด้วยพลังใจที่เกิดจากความต้องการของตนเองเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญในการทำงานในขณะเดียวกันโครงการนี้มีกระบวนการทำงานแบบคู่ขนานระหว่างในระบบและนอกระบบราชการ นั่นคือมีการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาชนและเจ้าหน้าที่ราชการที่ทำงานผสมกันอย่างลง

ตัว ที่สำคัญได้ให้บทบาทภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโครงการอย่างเต็มที่โดยภาครัฐเป็นเพียงผู้สนับสนุน จนทำให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มภาคประชาชนและสามารถทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายความร่วมมือจากหลายภาคส่วนประเด็นเนื้อหาของโครงการ สามารถตอบโจทย์แก้ปัญหาสังคมได้โดยตรง นั่นคือ ประเด็นเด็กเยาวชนในสังคมเมืองเป็นกลุ่มเป้าหมายที่กำลังเป็นปัญหาและกำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ การดำเนินงานโครงการนี้สามารถไปแก้ปัญหาเด็กเยาวชนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวซึ่งเป็นเด็กนอกระบบ เด็กเก้งก้าง เด็กแว้นซ์ รวมถึงเด็กยากจนและเด็กเร่ร่อนได้จึงเป็นนวัตกรรมใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดัง เช่น เทศบาลนครขอนแก่น

ความน่าสนใจของโครงการ คือ สามารถเข้าถึง เข้าใจ และพัฒนา เด็กเยาวชนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้ โดยพยายามดึงเด็กเยาวชนเหล่านี้ออกจากพื้นที่มืดในสังคม

ดึงความดีออกจากใจ พื้นฟูเสียยาจิตใจ ส่งเสริมให้มีชีวิตใหม่

ให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม และสร้างอาชีพให้สามารถทำมาหากิน และพึ่งพาตนเองได้จนไม่หันกลับไปบนเส้นทางมืดอีก

ความสำเร็จและความต่อเนื่องของโครงการส่งผลให้ได้รับการยกย่องด้านกระบวนการทำงานเป็นนวัตกรรมใหม่ “5C กลยุทธ์พิชิตใจเด็กเยาวชนชายขอบกับการเรียนรู้รอบนอก” จากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน สสค. และได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งส่วนกลาง และ ส่วนท้องถิ่นทั้งนี้เป็นผลจากการทำงานโดยใช้พลังเครือข่ายขับเคลื่อนเพื่อการแก้ปัญหา เทศบาลทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้ภาคประชาชนลุกขึ้นมาแก้ปัญหาด้วยวิธีของตนเองด้วยการกระจายอำนาจของเทศบาลนครขอนแก่น

ปัญหาอุปสรรคและการแก้ปัญหาระหว่างการดำเนินงาน

สำหรับปัญหาอุปสรรคและการแก้ปัญหาระหว่างการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นต่อโครงการฟื้นฟูเสียยาจิตใจและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนชายขอบในสังคมเมือง ประกอบด้วย

- ปัญหาการเข้าถึงเด็กเยาวชนกลุ่มเสี่ยงการสร้างควมไว้อยากมาก เนื่องจากเด็กและเยาวชนชายขอบอยู่ในมุมมืดไม่เปิดตัวคุยกับใครนอกจากคนที่ไวใจ ต้องแสดงความจริงใจที่จะช่วยจริงไม่ใช่เพื่อได้งาน ต้องหาแบบไม่เป็นทางการ นอกกรอบ นอกกระบบ ใช้วิธีการและทำที่แบบคนธรรมดาคุยกัน ไม่มีอำนาจ เน้นความเท่าเทียม ใช้ระยะเวลาพิสูจน์ความจริงใจ

- ในช่วงแรกต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นวิถีปกติของเด็กและเยาวชนชายขอบก่อน อย่าพยายามเปลี่ยนวิถีเด็กและเยาวชนชายขอบทันที คนทำงานต้องมีทัศนคติเชิงบวกและพยายามเข้าใจเด็กและเยาวชนชายขอบอยู่ข้างพวกเขา จนพวกเขาและเยาวชนชายขอบรู้สึกเป็นพวก หลังจากนั้นค่อยทำงาน ความคิดกับเด็กและเยาวชนชายขอบเพื่อค่อย ๆ เปลี่ยนวิถีไปสู่กิจกรรมสร้างสรรค์เชิงบวก

- คนทำงานต้องอุทิศตนเพื่อเด็กเยาวชนจริงๆ คือ ให้เวลากับพวกเขาตลอด 24 ชั่วโมงเด็กสามารถโทรศัพท์หาได้ตลอด ช่วยเหลือทันทีเมื่อเด็กและเยาวชนชายขอบมีปัญหา ทำหน้าที่เสมือนเป็นพ่อ แม่ พี่

น้อง และเป็นเพื่อนกับเขาจริงๆ สามารถกระทำได้เป็นรูปธรรม คือ การดูแลให้ที่อยู่ ที่กิน ที่นอน ให้อาชีพ รวมทั้งการศึกษา ฯลฯ

- การค้นหา เข้าถึง วิธีการพวเขาอยู่ที่ไหนไปหาที่นั่น เช่น วงเหล้า พื้นที่เสี่ยง สถานบันเทิง สนามกีฬา หน้าเวทีคอนเสิร์ต เวทีหมอลำ ทั้งนี้ต้องไปเจอบ่อยๆ ตีสันท จนเขายอมรับเข้ากลุ่ม / นับถือ

การประสานความร่วมมือกับเครือข่าย คณะทำงานด้านเด็กและเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น เทศบาลขอนแก่นได้มีการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น เพื่อทำหน้าที่ในการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง ซึ่งได้ร่วมมือกับเครือข่ายที่สำคัญดังนี้

- สาธารณสุข อ.เมือง จัดอบรมให้ความรู้ด้านสุขภาพการป้องกันปัญหายาเสพติดและลงพื้นที่ติดตามผล

- การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองขอนแก่น ดูแลเรื่องวุฒิการศึกษาและออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็ก

- สถานีตำรวจภูธรเมืองขอนแก่น ให้ความรู้กิจกรรมตำรวจครูแดร์สานสัมพันธ์ครอบครัว

- โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น ดูแลฟื้นฟูบำบัดรักษาเด็กกลุ่มที่ติดยาเสพติดในระดับต้อง

ใช้ยาเสพติด

- โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ฟื้นฟูสภาพจิตใจในกรณีเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงจนได้รับความ

เสียหายจนสติไม่ดี

- ศูนย์ oscc โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ประสานงาน ประเมินสถานการณ์การลงพื้นที่ช่วยเหลือ

เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรง

- มูลนิธิช่วยเหลือเด็กบ้านลูกรัก ช่วยเหลือรับเด็กเข้าดูแลในกรณีเด็กถูกทิ้งไม่มีใครดูแล

- มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์เน็ต สนับสนุนงบประมาณให้ทุนการศึกษาและการจัดอบรมให้

ความรู้เรื่องเพศ

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน สนับสนุนงบประมาณ และ จัดประชุมระบบการทำงานเครือข่าย

เด็กชายขอบ

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ขอนแก่น จัดอบรมให้ความรู้กฎหมาย

สิทธิเด็ก และส่งเสริมอุปกรณ์ของใช้ให้กับเด็กด้วยโอกาส

- มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาการให้ความรู้และลงพื้นที่ทำงานวิจัยด้านการพัฒนาศักยภาพ

เด็กชายขอบ

- สมาคมไทลื้อศึกษา จัดการศึกษาทางเลือกและการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคณาจารย์ระบบ

เครือข่าย

- สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ให้คำปรึกษาการวางแผนครอบครัวและรับเด็ก

เข้าดูแลรักษา

- อัยการจังหวัดขอนแก่น ให้ความรู้กฎหมายคุ้มครองเด็ก และรับคดีความรุนแรงด้านสิทธิเด็ก

เข้าดูแล

- คณะประเพณีจังหวัดขอนแก่น สนับสนุนด้านความรู้และร่วมกำหนดแนวทางการทำงาน

ร่วมกับเครือข่าย

- ศูนย์สร้างโอกาสเด็ก เยาวชนบ้านเรา เทศบาลนครขอนแก่น ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ

ความเป็นอยู่ พัฒนาความเป็นผู้นำ และสร้างอาชีพ

- ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นเฟรนด์คอนเนอร์ เทศบาลนครขอนแก่น เปิดพื้นที่ให้แสดงความสามารถ

ศิลปะ ดนตรี กีฬา

- ศูนย์ฝึกอบรมเด็ก และเยาวชน เขต 4 ขอนแก่น สนับสนุนด้านองค์ความรู้ในการทำงาน

ระบบเครือข่าย

- ศูนย์เยาวชนและครอบครัว เทศบาลนครขอนแก่น เปิดพื้นที่ให้แสดงความสามารถ ศิลปะ

ดนตรี และการเข้าใจตนเอง

บทบาทหน้าที่เครือข่าย

สำหรับบทบาทหน้าที่เครือข่าย ประกอบด้วย

1. ด้านสนับสนุนงบประมาณ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆดังนี้

- จากเทศบาลนครขอนแก่น
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน สสค.
- สมาคมไทลื้อศึกษา
- กศน.อำเภอเมืองขอนแก่น

2. ด้านสนับสนุนบุคลากร

- เจ้าหน้าที่สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น
- เจ้าหน้าที่สมาคมไทลื้อศึกษา
- เจ้าหน้าที่ กศน.อำเภอเมืองขอนแก่น
- คณะทำงานเครือข่ายภาคประชาชน 5 กลุ่ม

3. ด้านสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์

- เทศบาลนครขอนแก่น

- สมาคมไทลึกลา
- กศน.อำเภอเมืองขอนแก่น
- 4. สนับสนุนองค์ความรู้ / หลักสูตรการศึกษา / ฝึกอบรม
 - สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น
 - จากสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน สสค.
 - ศูนย์เยาวชนและครอบครัวเทศบาลนครขอนแก่น
 - มูลนิธิช่วยเหลือเด็ก จ.ขอนแก่น มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก กรุงเทพฯ
 - สมาคมไทลึกลา จ.ขอนแก่น เครือข่ายเพื่อแผ่นดินและสันติภาพ (แตร้เดชม)
 - กศน.อำเภอเมืองขอนแก่น
 - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองขอนแก่น
 - ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กเยาวชนเขต 4 จ.ขอนแก่น
 - สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น
 - โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น
 - มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเขต 6
 - โรงพยาบาลอภัยภูรค์ขอนแก่น
 - โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น
 - มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์เนท
 - พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น
 - ศูนย์ป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดอำเภอเมืองขอนแก่น

การพัฒนาต่อยอดโครงการศูนย์สร้างโอกาสเด็กและเยาวชนบ้านเรา เทศบาลนครขอนแก่น

นอกจากนี้ เทศบาลนครขอนแก่นได้มีการพัฒนาต่อยอดจากโครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนชายขอบในสังคมเมือง โดยจุดเริ่มต้น คือ การทำงานที่มุ่งสร้างช่วยเหลือเด็กที่หลุดจากระบบการศึกษาเด็กเร่ร่อนเด็กแก๊ง เด็กแว้น เด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา ให้กลับมามีคุณภาพชีวิตที่ดี หากแต่จากการทำงานกับเด็กและเยาวชนชายขอบกลุ่มนี้ที่ผ่านมาทำให้เทศบาลนครขอนแก่นได้ข้อสรุปได้ว่า ต้องมีการทำงานที่ยึดเยื้อและต่อเนื่องถึงจะเปลี่ยนแปลงเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้ ถ้าทำงานกับเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ใช้ระยะเวลาพอสมควร

แนวทางที่สำคัญ คือ การใช้ความทุ่มเทความรัก และความเมตตาอยู่ใกล้ชิดเด็กและเยาวชนดังกล่าวตลอดเวลา และในขณะเดียวกันมีเด็กและเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งไม่มีครอบครัวเป็นเด็กเร่ร่อนไม่มีที่พึ่งไม่มีบ้านอยู่ จึงทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพัฒนาการที่ถอยหลัง เทศบาลนครขอนแก่นจึงพัฒนาต่อ

ยอดจากโครงการอบรมฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง จึงมีความคิดริเริ่ม ก่อตั้งศูนย์สร้างโอกาสเด็กและเยาวชนบ้านเราเทศบาลนครขอนแก่นขึ้น ภายใต้แนวคิดหลักการที่อยากจะ มีบ้านที่เป็นศูนย์พักพิงสำหรับเด็กที่ไม่มีบ้านอยู่ หรือครอบครัวแตกแยก ไม่สามารถกลับเข้าบ้านได้ให้มาอยู่ พักพิงอาศัยชั่วคราว ได้ผ่านกระบวนการพัฒนาตัวเองผ่านกิจกรรมต่างๆ มีระบบพี่เลี้ยงที่ดูแลเปรียบเสมือน ครอบครัวดูแล ซึ่งจะทำให้เขาไม่กลับไปสู่พื้นที่มืด หรือพื้นที่เสี่ยงอันตรายอีก ศูนย์สร้างโอกาสเด็กและ เยาวชนบ้านเรา จึงเป็นศูนย์ที่มุ่งสร้างโอกาสเด็กเยาวชนที่กลับตัวกลับใจหรือเด็กที่ด้วยโอกาส มีที่อยู่ ที่กิน ที่หลับ ที่นอน มีเพื่อน มีพี่ มีน้อง เป็นครอบครัวเสมือนที่มาดูแลพวกเขา เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับพวกเขา ให้สามารถพลิกฟื้นพัฒนาตัวเองเริ่มต้นชีวิตใหม่ และเป็นคนดีของสังคมต่อไป

ผลการดำเนินงานและความสำเร็จของโครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนชายขอบในสังคมเมือง

การดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นต่อโครงการดังกล่าวมีลักษณะงานที่ต้องทำต่อเนื่อง จึงไม่มีวันสิ้นสุดหรือแล้วเสร็จ หากแต่ปรากฏความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ (Output)

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ปรากฏผลดังนี้

1. เด็กเยาวชนสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตประจำวันของตนเองได้ เพราะก่อนเริ่มโครงการเด็กเยาวชน ส่วนใหญ่จะนอนกลางวัน ออกเที่ยวเล่นตอนกลางคืน แต่หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ เด็กเยาวชนจำนวนหลายคนสามารถกลับมานอนตอนกลางคืน และทำงาน ทำกิจกรรมตอนกลางวัน สามารถตื่นนอนแต่เช้าได้ ส่งผลให้บุคลิกภาพ สีหน้า ผิวพรรณมีความสุข เบิกบานขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

2. เด็กเยาวชนลด ละ เลิกอบายมุขได้มากขึ้น เพราะก่อนเริ่มโครงการเด็กเยาวชนส่วนใหญ่พัวพัน อยู่กับยาเสพติด การพนัน เที่ยวกลางคืน ติดเกม และอยู่กับโลกออนไลน์ แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรม โครงการหลายคนเลิกยาเสพติดชนิดรุนแรงได้ เช่น กาว ยาบ้า กัญชา ในขณะที่เดียวกันการติดเกม และโลก ออนไลน์ก็น้อยลง หันมาติดเพื่อน และติดการทำกิจกรรมต่างๆของโครงการ ทำให้ไม่มีเวลาไปยุ่งกับเรื่อง อื่นๆ ดังเช่นในอดีตก่อนเข้าสู่โครงการ

3. เด็กเยาวชนได้ฝึกภาวนาใช้ธรรมะเยียวยาจิตใจ และอารมณ์ เพราะก่อนเริ่มโครงการเด็ก เยาวชนส่วนใหญ่จะมักมีปัญหาขกต้อย ทะเลาะวิวาท มีพฤติกรรมแข็งกระด้าง แต่หลังจากการเข้าร่วม กิจกรรมในโครงการเด็กเยาวชนมีสภาพจิตใจที่อ่อนโยนมากขึ้น หลายคนที่เคยจัดการอารมณ์โกรธตนเอง ไม่ได้ก็สามารถจัดการอารมณ์ได้ดีขึ้น การใช้กระบวนการเรียนรู้จิตตปัญญาศึกษา ทำให้เด็กได้เรียนรู้ สภาพพื้นที่ภายในของตนเอง ทำให้เด็กเยาวชนเรียนรู้และเข้าใจตนเองมากขึ้น ทำให้มีสติ มีจิตใจที่เย็น และอ่อนโยนมากขึ้น

4. การเปิดรับเพื่อนต่างกลุ่มได้มากขึ้น เพราะจากเดิมบุคลิกของเด็กชายขอบจะมีตัวตนสูงมาก คือ จะคบเฉพาะเพื่อนกลุ่มของตนเองไม่เปิดรับเพื่อนกลุ่มใหม่ได้ง่ายๆ จะมีการเหม็นหน้าหรือข่มขู่เพื่อนต่าง

กลุ่มเสมออันเป็นปัญหาการทะเลาะวิวาทกันบ่อยๆ แม้แต่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการในตอนแรกยังมีการ
เขม่นเพื่อนต่างกลุ่มอยู่ให้เห็น แต่หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมไประยะหนึ่งก็เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้น เริ่มเปิดรับ
เพื่อนใหม่ได้มาก

5.เด็กเยาวชนกลับสู่ระบบการศึกษาและภาคประกอบอาชีพ จากสถิติที่สำรวจพบว่า เด็กเยาวชนที่
เข้าร่วมโครงการจำนวน 50 คน ในปีแรกและขยายเป็น 120 คน ในปี 2 และ 250 คนในปีที่ 3 และ 300
คนในปีที่ 4 พบว่าเด็กเยาวชนหันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา เช่น เรียนต่อ กศน. ระบบพิเศษของเทศบาล
จำนวน 150 คน นอกจากนี้ ยังได้ทำงานเป็นอาสาจราจรในหน่วยเทศกิจเทศบาล จำนวน 9 นาย ใน
ขณะเดียวกันเยาวชนจำนวนประมาณ 81 คน เริ่มไปทำงานประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว

ผลผลิตกลุ่มเป้าหมายเยาวชนชายขอบที่เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 4.15 ผลผลิตกลุ่มเป้าหมายเยาวชนชายขอบที่เข้าร่วมโครงการ

ปี พ.ศ.	เด็กเยาวชน เร่ร่อน	เด็กเยาวชน ยากจน และเสียโอกาส	เด็กเยาวชน นอกระบบ การศึกษา	เด็กเยาวชน กลุ่มเสี่ยง	รวม ทั้งสิ้น
2554 ปีที่ 1	-	-	40	10	50
2555 ปีที่ 2	10	5	40	65	120
2556 ปีที่ 3	20	10	70	150	250

หมายเหตุ:

1.เด็กเยาวชนเร่ร่อน หมายถึง กลุ่มเด็กเยาวชน สังกัดกลุ่มตลาดสดเทศบาล ผู้ดูแล คือแม่มี (นาง
ยุพดี เต็งกิตติไพศาล) ร้านหอยทอดเจ้าเก่า

2.เด็กเยาวชนยากจนและเสียโอกาส หมายถึง เด็กเยาวชนในชุมชนที่สำรวจเจอ ถ้าเป็นเด็กเล็ก
อายุต่ำกว่า 12 ปี จะร่วมมือกับมูลนิธิช่วยเหลือเด็ก (บ้านลูกรัก) โดยส่งเด็กไปอยู่ที่นี่ และเจ้าหน้าที่ลงไป
ติดตามและพัฒนาต่อเนื่อง

3.เด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา หมายถึง กลุ่มเยาวชน สังกัดกลุ่มชุมชนสามเหลี่ยม ผู้ดูแล คือ
ประธานชุมชนสามเหลี่ยม นายชมชาติ ชัยอยุธยา และกลุ่มเยาวชนเหล่านาคี ชุมชนสนามกีฬา ชุมชนศรี
ฐาน ชุมชนเทพารักษ์ ผู้ดูแล คือ พี่เหมย (นางพรรณธิภา ศรีสวัสดิ์) จิตอาสาในชุมชน

4.เด็กเยาวชน(กลุ่มเสี่ยง) หมายถึง กลุ่มเด็กแก๊งค์ เด็กแว้น สังกัดแก๊งค์มังกรดำ และ แก๊งค์โรง
แตก หัวหน้าแก๊งค์ คือ พี่เปี้ยก ม่วงรดำ (นายประดิษฐ์จรัส อสุชีวะ) และพี่กุ้งโรงแตก (นางธาริณี ใจขาน)

ผลลัพธ์กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 – ปัจจุบัน

ตารางที่ 4.16 ผลลัพธ์กลุ่มเป้าหมายของเยาวชนชายขอบที่เข้าร่วมโครงการ

ผลลัพธ์	เด็กเยาวชน เร่ร่อน	เด็กเยาวชน ยากจน และเสียโอกาส	เด็กเยาวชน นอกระบบ การศึกษา	เด็กเยาวชน กลุ่มเสี่ยง	รวม ทั้งสิ้น
เรียนต่อ กศน. ระบบพิเศษ เทศบาล	10	5	25	110	150
ทำงาน	-	-	25	66	91
ใช้ชีวิตเร่ร่อน	10	-	-	-	10
อาสาจรรजर หน่วยเทศกิจ เทศบาล	-	-	3	6	9
ทำผิดกฎหมาย ติดคุก	-	-	-	13	13
ไม่เรียน ไม่ทำงาน ร่วมกิจกรรม โครงการต่อเนื่อง	-	-	5	22	27
รวมทั้งสิ้น	20	5	58	217	300

สรุปผลลัพธ์ปัจจุบัน

1.เรียนจบ กศน.ระบบพิเศษ ระดับ ม.3 ม.6 แล้ว	จำนวน 36 คน
2.กำลัง เรียนต่อ กศน.ระบบพิเศษเทศบาล	จำนวน 137 คน
3.ทำงาน	จำนวน 91 คน
4.ใช้ชีวิตเร่ร่อน	จำนวน 20 คน
5.อาสาจรรजरหน่วยเทศกิจเทศบาล	จำนวน 20 คน
6.ไม่เรียน ไม่ทำงาน อยู่ระหว่างฟื้นฟู	จำนวน 14 คน

หมายเหตุ : เปลี่ยนแปลงตนเอง มีทัศนคติที่ดี เป็นแกนนำคณะทำงานโครงการ จำนวน 30 คน
ช่วยพิสูจน์สถานะบุคคลเด็กเร่ร่อนให้มีบัตรประชาชน จำนวน 3 คน

ความสำเร็จของโครงการ (Outcome)

สำหรับความสำเร็จของโครงการ ประกอบด้วย

1. การค้นหา การเชื่อมต่อ และเข้าถึงจิตใจเด็กเยาวชนชายขอบ

- เข้าหาแบบไม่เป็นทางการ นอกกรอบ นอกกระบวน ใช้วิธีการและท่าทีแบบคนธรรมดาคุยกัน ไม่มีอำนาจ เน้นความเท่าเทียม และเคารพความเป็นมนุษย์ (ไม่มองเด็กว่าเลว ศรัทธาในตัวเขา เชื่อมั่นทุกคนพัฒนาได้ ให้โอกาสทำดี)

- ค้นหาเชื่อมต่อผ่านคนทำงาน เช่น หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าแก๊งค์ ผู้นำชุมชน ผู้นำทางจิตวิญญาณ ผู้ใหญ่ใจดีที่มีบารมีที่เด็กเคารพนับถือและเชื่อฟัง โดยทำงานซื้อใจผู้นำเหล่านี้และชวนเขาทำงานเชื่อมต่อกับเด็ก เน้นส่งเสริมให้ผู้นำเหล่านี้ลุกขึ้นมาทำเอง รู้สึกเป็นเจ้าของโดยฝ่ายราชการทำหน้าที่กระตุ้นและสนับสนุนเท่านั้นไม่ต้องไปทำแทน

- สร้างคนทำงานขึ้นมาใหม่ให้มาทำงานกับกลุ่มเด็กเยาวชน (กรณีหาคนทำงานอยู่แล้วในพื้นที่ไม่เจอ) อาจมาจากเยาวชนในกลุ่ม เจ้าหน้าที่ หรือใครก็ได้ที่สนใจและสมัครใจ ก่อนลงพื้นที่ให้มีการอบรมและสอนวิธีการทำงานให้ก่อนเพื่อทำหน้าที่ประสานกลุ่มเด็ก ทำหน้าที่ดูแล หล่อเลี้ยง และเยียวยาเด็กเยาวชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด จึงเป็นบทบาทสำคัญมาก

- ประสานผ่านผู้นำชุมชน หรือคนที่เด็กเชื่อฟังเพื่อให้เขานัดเด็กเยาวชนรวมตัวไว้ในที่ใดที่หนึ่งแล้วเจ้าหน้าที่ลงไปพบปะ เลี้ยงข้าว เลี้ยงเนื้อย่าง ใช้เวทีนี้เชื่อมความสัมพันธ์ ตีสนิทเด็กให้ได้มากที่สุด วงเนื้อย่างอาจต้องจัดบ่อยๆจนกว่าเด็กเยาวชนกับเจ้าหน้าที่จะสนิทกันและนำไปสู่การอยากทำกิจกรรมร่วมกันต่อ

- ผู้นำหรือคนทำงานต้องมีบารมี คือ สามารถบอกสอน ควบคุม และมีความพร้อมทางด้านฐานะ เศรษฐกิจในระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถดูแลคนอื่นได้ เพราะต้องดูแล ให้ที่อยู่ ที่กิน ที่นอน และมีอาชีพให้ทำ มีเงินให้เด็กใช้ ถึงแม้ว่าไม่จำเป็นต้องมาก แต่จำเป็นในระดับดูแล กิน อยู่ ช่วยเหลือเกื้อกูลพวกเขาได้

- การเข้าถึงจิตใจเด็กเยาวชนชายขอบ สิ่งสำคัญต้องรู้จักและมีความสัมพันธ์กันในเบื้องต้น หลังจากนั้นต้องมีกิจกรรมร่วมกับพวกเขาอย่างต่อเนื่อง มีความถี่ที่บ่อยมากๆเป็นไปได้อีกต้องทุกวัน ทุกอาทิตย์ และกิจกรรมเหล่านั้นต้องเป็นกิจกรรมตามความสนใจและหลากหลาย เช่น กินข้าว เลี้ยงเนื้อย่าง เทียว ดูหนัง ฟังเพลง ร้องคาราโอเกะ เล่นกีฬา แว่นซ์ วงเหล้า ฯลฯ

- เข้าถึงด้วยกิจกรรมค่ายเยาวชนกระบวนทัศน์ใหม่ คือ เน้นสร้างความสัมพันธ์คนด้วยกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่เรียนรู้ร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม ยึดความพร้อมและอารมณ์ความรู้สึกผู้เข้าอบรมเป็นหลัก ไม่เคร่งระเบียบวินัย ให้อิสระเสรี มีความยืดหยุ่นสูง ค่ายลักษณะนี้เด็กเยาวชนจะชอบและมีความสุขในกิจกรรมมีความสัมพันธ์และเข้าถึงจิตใจเด็กเยาวชนนอกกระบวนได้มาก ซึ่งต่างจากค่ายเยาวชนแบบเก่า ที่มีรูปแบบเนื้อหาสาระวิชาการ มีวิทยากรมาอบรมบรรยายให้ความรู้ต่างๆ เคร่งระเบียบวินัย ขาดอิสระ

2.วิธีการหรือกระบวนการที่สร้างการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็กชายขอบ

- ทำให้ตัวผู้นำ หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าแก๊งค์ เปลี่ยนพฤติกรรมก่อน แล้วเด็กเยาวชนในกลุ่มจะเปลี่ยนตาม ซึ่งตัวผู้นำจะมีวิธีการ หรือมาตรการที่ทำให้เด็กเยาวชนเปลี่ยนพฤติกรรมตาม เป็นวิธีที่ได้ผล ทุกคนยอมรับได้ และเห็นการเปลี่ยนแปลงได้จริง

- ตัวผู้นำ หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าแก๊งค์ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับเด็กชายขอบ ทำหน้าที่เสมือนเป็นทั้งพ่อแม่ รวมทั้งเป็นพี่ น้อง และเพื่อนของเขา วิธีการ กิน อยู่ หลับนอนอยู่บ้านเดียวกัน ทำงานสร้างอาชีพร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน การบอกสอนอบรมจึงเกิดขึ้นตลอดเวลาอย่างไม่เป็นทางการ

- กระบวนการค่ายกระบวนการทัศนใหม่ และกระบวนการจิตตปัญญาศึกษา ช่วยให้เด็กเยาวชนได้ทบทวนและใคร่ครวญตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น ซึ่งการรู้จักตนเองเป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตนเอง

- การใช้ชีวิตรวมหมู่และมีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อคนอื่นและสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมปลูกป่า กิจกรรมค้าพัฒนาชุมชน กิจกรรมรณรงค์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ กิจกรรมช่วยเหลือน้ำท่วม เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ภูมิใจที่ได้ทำความดี และที่สำคัญผู้คนรอบข้าง สัมคมชุมชนให้การยอมรับและเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อพวกเขา นี่คือแรงกระตุ้นที่ดีที่ทำให้เด็กเยาวชนชายขอบเปลี่ยนแปลงตัวเองไปในทางที่ดี

- ใช้กิจกรรมที่ทำต่อเนื่องเชิงลึก เช่น ร้านนมสด สวนเกษตรอินทรีย์ ร้านหอยทอด ร้านทำโลงศพ เป็นกระบวนการที่เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้เด็กเยาวชนได้ใช้ชีวิตร่วมกันจริงๆ ได้ทำงานร่วมกัน ได้พบเจอกันทุกวัน ทำให้มีความสัมพันธ์กันมาก เกิดกลุ่มที่เข้มแข็งเหนียวแน่น สุดท้ายก่อเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่งดงาม ข้อสรุปที่สำคัญ คือความสัมพันธ์คือการศึกษา เพราะว่าเมื่อเด็กมีความสัมพันธ์กันเด็กจะเริ่มเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การปรับตัวเข้าหากัน การห่วงใยกัน การดูแลกันจึงเกิดขึ้นซึ่งต่อไปจะเริ่มเปลี่ยนแปลงโดยการชักชวนกันทำสิ่งดีงามร่วมกันต่อไป

- กระบวนการเปิดพื้นที่ เปิดโอกาส รับฟังเสียงของเด็กเยาวชนจริง โดยการเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชนได้ตามหาความฝันของตนเอง ผู้ใหญ่ทำหน้าที่ช่วยเหลือผลักดันให้ความฝันนั้นเป็นจริง นี่จะเป็นบันไดขั้นแรกที่สร้างความมั่นใจให้กับเด็กเยาวชน ซึ่งจะทำให้ความฝัน ความหวังของเด็กกลับมา และความมั่นใจนี้จะพลังในตัวเขา หลังจากนั้นสิ่งดีงามจะถูกรังสรรค์ออกมาจากพลังความคิด พลังกายของเด็กเหล่านี้อย่างมีพลัง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่เพราะวันนี้เป็นวันที่มีพลัง “วัยสะออน”

- ต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการสร้างรายได้ เพราะการจะเปลี่ยนแปลงเด็กกลุ่มดังกล่าว ขั้นต้นต้องดูแลเรื่องปากท้องให้สมบูรณ์ก่อน การจัดกิจกรรมจึงควรเน้นการทำให้เกิดรายได้แก่เด็กเยาวชนควบคู่ไปด้วย ซึ่งหากได้กินอิ่มท้องแล้ว และเมื่อร่างกายมีความพร้อมค่อยเข้าไปเยียวยา และฟื้นฟูจิตใจในลำดับต่อไป

- ใช้กิจกรรมเชิงบวกดึงเด็กออกจากกิจกรรมเชิงลบ เช่นการทำให้เด็กติดค่ายแทนติดเกม โดยไม่นำน้าวเด็กเข้าร่วมกิจกรรมค่ายที่มีบรรยากาศสนุก มีความสุข อย่างต่อเนื่องจนไม่ให้มีเวลาว่าง จะทำให้เด็กไม่มีเวลาไปยุ่งกับเกมส์ และอบายมุขอื่นๆ ซึ่งจะสามารถดึงเด็กออกจากพื้นที่เชิงลบได้และเปลี่ยนวิถีชีวิตจากนอนกลางวันเป็นนอนกลางคืนได้

3.การสร้างความยั่งยืนของโครงการ / กิจกรรมเครือข่ายในอนาคต

- ตัวของเด็กเยาวชนเอง องค์ประกอบนี้สำคัญที่สุดเพราะว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องทำงานด้วย ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญที่ทำหาย คือ สามารถตามหากลุ่มเป้าหมายได้หรือไม่ และเมื่อหาเจอแล้วจะสามารถเข้าถึงจิตใจพวกเขาได้หรือไม่ ถ้าหากสามารถเข้าถึงได้แล้ว โจทย์ปัญหาสำคัญต่อไปคือจะต้องทำอะไรให้เด็กเยาวชนเหล่านั้นได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง ถ้าหากคณะทำงานโครงการไม่สามารถเข้าถึงและพัฒนาศักยภาพเด็กเยาวชนได้ เด็กเยาวชนจะไม่เติบโต และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงตนเอง จะส่งผลทำให้การทำงานโครงการไปไม่ถึงเป้าหมาย(คณะทำงานจะตัน) คือไม่สามารถพัฒนางานต่อไปได้ ในทางกลับกันถ้าสามารถพัฒนาและสร้างการเติบโตแก่เด็กเยาวชนได้ จะเกิดแกนนำเยาวชนที่มาเป็นพลังขับเคลื่อนโครงการได้อย่างไม่มีวันสิ้นสุดต่อไป

- คนทำงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวถือเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่ต้องใช้ทักษะพิเศษในการเข้าไปทำงานด้วย ดังนั้นคนทำงานจึงมีความสำคัญมากตั้งแต่กระบวนการขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้าย

ทักษะที่วาคือ 1.มีแนวคิดทัศนคติเชิงบวกกับเด็กเยาวชน

2.มีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเป็นคนดีสามารถพัฒนาได้

3.มีประสบการณ์ทำงานพัฒนาสังคม ถ้าเข้าใจงานพัฒนาภาคประชาชนได้ยิ่งดี

4.มีทักษะการจัดกิจกรรมเด็กเยาวชน

5.มีใจอุทิศตนเพื่อคนอื่นซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ของคนทำงานจะช่วยทำให้การทำงานกับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถไปสู่เป้าหมายได้ และจะพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเอาจริงเอาจริงอันจะทำให้เกิดความยั่งยืน

- โครงการ / งบประมาณ ปัญหาเด็กเยาวชนชายขอบมีมานานแต่ไม่ได้รับความสนใจ ดังนั้นการมีโครงการและงบประมาณมากระตุ้นจากองค์กรภายนอก หรือนโยบายระดับประเทศ จะช่วยให้ท้องถิ่นเกิดการตื่นตัวในการจัดการปัญหา โครงการและงบประมาณที่มาส่งเสริมจึงมีความสำคัญทั้งช่วยกระตุ้นและรับรองการทำงานจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความยั่งยืนของโครงการ

- นโยบายผู้บริหารท้องถิ่น มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของโครงการ เพราะคนทำงานในพื้นที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ถ้าผู้บริหารเทศบาลไม่ให้นโยบายในเรื่องนี้ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งหมายรวมถึง

งบประมาณและทรัพยากรอื่นๆด้วย ดังนั้นการมีผู้บริหารที่เข้าใจ และสนใจกลุ่มเป้าหมายยิ่งจะทำให้การทำงานโครงการเกิดประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน

การทำประโยชน์เพื่อชุมชนของเด็กและเยาวชนที่เป็นผลผลิตของโครงการ

จากการจัดโครงการฟื้นฟูเยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชนชายขอบในสังคมเมือง พบว่าเด็กและเยาวชนชายขอบส่วนหนึ่งได้หันกลับมาเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมโดยได้ทำประโยชน์เพื่อชุมชนดังนี้

1.เด็กและเยาวชนชายขอบในสังคมเมืองในอดีตเคยมีพฤติกรรมด้านลบเปลี่ยนมาเป็นบวก และลดละเลิกอบายมุขและสิ่งเสพติด การทะเลาะวิวาท และการก่ออาชญากรรม

2.เด็กและเยาวชนที่ผ่านกระบวนการจนพัฒนาเป็นแกนนำของโครงการ และอีกส่วนหนึ่งผันตัวเองไป

ทำงานในฝ่ายปกครองบ้านเมือง เป็นอาสาสมัครเทศกิจ เทศบาลนครขอนแก่น มีหน้าที่ดูแลงานจราจร และรักษาความปลอดภัยหน้าโรงเรียน หน้าตลาดสด หน้าวัด และตามจุดสำคัญต่างๆ

3.เป็นกลุ่มจิตอาสา ช่วยออกแรงสร้าง ซ่อมบ้านให้ผู้ยากไร้ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นตามโครงการคนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน

4.เด็กแก๊งเด็กแว้นเลิกป่วนเมือง และลดละเลิกการก่อปัญหาสังคม ไม่สร้างความวุ่นวายดังเช่นในอดีตก่อนเริ่มโครงการ อันเป็นการคืนความสงบสุขร่มเย็นแก่ผู้คนในชุมชนท้องถิ่นนครขอนแก่น

ความหวาดกลัวอาชญากรรมของประชาชน

สำหรับความหวาดกลัวอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างชาย อายุ 32 ปี ซึ่งประกอบอาชีพรับราชการ ไม่มีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมแต่อย่างใด ซึ่ง กลุ่มตัวอย่างไม่ได้มีการป้องกันภัยอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษแต่ประการใด และจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า

“เมื่อก่อนตัวเองขอนแก่นประสบปัญหาเด็กวัยรุ่นยกพวกตีกัน ติดยา เด็กแว้นท์ แต่ตอนนี้ปัญหาเด็กแว้นท์ไม่มีแล้วครับ ผมเป็นคนขอนแก่นตั้งแต่เกิด เมื่อก่อนก็กลัวอาชญากรรม โดยเฉพาะกลัวปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำความผิด แต่ตอนนี้ผมไม่กลัวเรื่องเด็กและเยาวชนกระทำความผิดแล้วครับ เพราะมีทางเทศบาล หน่วยงานอื่น เข้ามาช่วยเหลือกลุ่มเด็กเยาวชนที่กระทำความผิด

แต่เมืองขอนแก่นเป็นเมืองใหญ่ มีประชากรแฝงมาก ผมก็ยังรู้สึกว่าการอาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นได้ตลอด คงเหมือนเมืองใหญ่ทั่วไป ที่มีคนมากหน้าหลายตา เราเองก็ต้องระวังตัวเราไม่ให้เหยื่ออาชญากรรม

.....